

24. juli 1946

g/E

Til
Høyesteretts Kjøremålsutvalg,
Oslo.

111187

Erklæring om anke i landssviksak mot RødeKors-søster Lillie Håvin, Mo i Rana

Ved dom av 11.ds. avsagt av Rana herredsrett, landssvikavdl. ble tiltalte L. Håvin for overtredelse av straffelovens pgr. 86 dømt til tvangsarbeide i 3 år og 3 måneder med fradrag av 78 dager for utholdt varetektsfengsel. Videre ble hun dømt til rettighetstap etter landsv. ordn. pgr. 11, nr. 1, 2, 4, 5. Desuten kr. 25.- i saksomkostninger.

Denne dommen har vakt almindelig bestyrtelse.

I henhold til med følgende fullmakt fra domfældte søker jeg herved om Høyesteretts Kjøremålsutvalgs samtykke til at straffeutmålingen kan bli innbragt for Høyesterett til prøvelse. Der er nemlig her et åpenbart misforhold mellom den straffbare handling og straffen, jfr. straffeprosesslovens pgr. 395.

Til Herredsrettens domsgrunner skal jeg tillate meg å komme med følgende: I domsgrunnene heter det: "Tiltalte har erkjent at hun ved enkelte høve har holdt foredrag på NS-møter". Her har retten undlatt å ta med det viktigste moment, nemlig at foredragene var helt upolitiske og kun dreiet seg om reis skildringer fra forskjellige land - både allierte og fiendtlige land.

Det forhold som herredsretten har lagt størst vekt på er imidlertid domfældes virksomhet som sykepleierske ved den tyske front i Russland. Men også ved dette punkts vedk. har herredsretten undlatt å ta med i domsgrunnene følgende meget viktige opplysninger: På grunn av domfældtes språkkyndighet (hun taler flytende fransk, engelsk og tysk) ble hun fortrinnsvis satt til behandling av sårede allierte soldater så som franskmenn, engelskmenn, belgiere, russere og amerikamere. Og denne virksomhet kan vel ikke ansees som bistand til fienden.

Under rettsforhandl. for herredsretten uttalte rettens formann bl.a.: "Rett forstår selvfølgelig å verdsette det humanitære arbeide som en norsk sykesøster har utført ved den fiendtlige front, og det er heller ikke derfor at hun skal straffes. Men fordi hennes tjenestgjøring ved fronten kan bevirke at en annen (tysk) sykepleierske kan bli frigjort til arbeide i de tyske ammunisjonsfabrikker." Imidlertid er det undlatt å opplyse noe i domsgrunnen om, at tiltaltes tjenestgjøring ved fronten i dette tilfelle ikke har foranlediget noen som helst frigjørelse av arbeidskraft til den tyske krigsindustri. Der var den hele tid stor mangel på sykesøstre ved den tyske front i Russland, hvorfor der aldri ble spørsmål om å permittere en sykesøster til fordel for krigsindustrien. Tiltalte opplyste i denne forbindelse at hun alene til stadighet hadde ca 40 hårdt sårede soldater (vesentlig allierte) til behandling på sin avdeling.

Det er derfor helt ufattelig at herredsretten kan betegne tiltaltes forhold som en "særdeles alvorlig forbrydelse".

Herredsrettens domsgrunner er forresten også selvmotsigende. Det heter således som et formildende moment at tiltalte har søkt sykepleiersketjenesten av ideelle motiver. Men hvorledes kan da retten finne tiltaltes tjeneste som sykepleierske som en særdeles alvorlig forbrydelse?

Og videre: Når retten medgir at tiltalte har handlet av ideelle motiver, hvordan kan så retten anse det godtgjort at tiltalte har forstått at hun har med ydet fienden bistand og var seg bevisst at hun begikk en straffeverdige handling?

Etter det opplyste om tiltaltes forhold ved fronten, bør hun helt frifinnes for denne post i tiltalen.

Det er også en uhyrlighet at tilt. er idømt rettighetstap etter nr. 5, 7 og i landssv. en. pgr. 11. Hun bør kun idømmes rettighetstap etter nr. 1 og 2. Det er i domsgrunnene anført at tiltalte var et aktivt medlem av partiet. Dette er også uriktig. Tiltalte var tvertimot meget passiv. Selv om hun hadde villet være aktiv, hadde hun ikke anledning hertil, da hennes tid var fullt